

АРТ-БАНКІНГ: ІННОВАЦІЇ У БАНКІВСЬКОМУ ІНВЕСТУВАННІ

студентки гр. МК – 91 Титаренко Ю. В., Шевченко О. Ю.

Унаслідок фінансово-економічної кризи, яка розпочалася наприкінці 2008 року, а також несприятливої ситуації на фондових ринках та ринках нерухомості знизилась довіра до фінансово-кредитних систем. І тому почались пошуки механізмів, які б гарантували безпечне збереження та розміщення наявних фінансових ресурсів.

Одним із нетрадиційних напрямів банківського інвестиційного бізнесу, який відносно нещодавно з'явився на світових фінансових ринках та набуває дедалі більшої популярності є арт-банкінг. «Арт-банкінг» - це рекомендації клієнтам, в які саме твори мистецтва їм вигідніше інвестувати капітал, щоб у майбутньому їх можна було б реалізувати з прибутком.

Сьогодні послуги арт-банкінгу пропонують найпрестижніші банки, фонди та інвестиційні компанії. Проте, що увійти на ринок арт-послуг досить непросто. Адже професійний арт-банківський менеджер повинен стати не тільки кваліфікованим фінансовим консультантом свого клієнта, але в той же час і добре орієнтуватися в мистецтві, щоб забезпечити інвестору найбільш вигідне придбання.

Інвестиційні активи, які пропонуються на арт-ринку, включають: картини і малюнки повністю ручної роботи на будь-якій основі і з будь-яких матеріалів; оригінальні скульптурні твори з будь-яких матеріалів, в тому числі рельєфи; оригінальні художні композиції та монтажні з будь-яких матеріалів; художньо оформлені предмети культового призначення, зокрема ікони; поштові марки, інші філателістичні матеріали, окремо або в колекціях; гравюри, естампи, літографії та їх оригінальні друковані форми; твори декоративно-прикладного мистецтва, у тому числі художні вироби зі скла, кераміки, дерева, металу, кістки, тканини та інших матеріалів; унікальні музичні інструменти; старовинні монети, ордени, медалі, печатки та інші предмети колекціонування.

Процес організації діяльності банків у сфері інвестування в мистецтво поділяється на три етапи:

Етап 1. Розроблення основних напрямів арт-банкінгу:

- дослідження проблем і перспективу роботи банку у сфері арт-банкінгу;
- аналіз інвестиційних можливостей банків-конкурентів у цій сфері;
- вивчення умов для надання послуг арт-банкінгу;
- виявлення потенційних клієнтів – користувачів послугами арт-банкінгу;
- визначення потреб у фінансових, технічних, кадрових та інформаційних ресурсах, необхідних для роботи банку з об'єктами інвестування.

Етап 2. Надання послуг арт-банкінгу:

- оцінка потреб клієнтів у послугах арт-банкінгу;
- визначення параметрів угоди про надання відповідного комплексу послуг;
- вибір схеми обслуговування клієнтів;
- формування необхідного пакета документів;
- аналіз фінансового стану клієнта й ефективності проекту;
- укладання угоди про надання послуг арт-банкінгу.

Етап 3. Оцінка та моніторинг роботи банку з продажу послуг арт-банкінгу:

- контроль за дотримання угоди та реалізації проекту;
- оцінка та управління ризиками у процесі надання послуг;
- оцінка та аналіз ефективності виконання проекту [2].

В Україні теорія і практика арт-банкінгу перебувають на початковій стадії – вивчення зарубіжного досвіду, оскільки вітчизняний банківський інвестиційний банк за рівнем розвитку поступається західному, де відповідні механізми давно розроблені і випробувані. Тема арт-банкінгу практично не досліджувалась вітчизняними науковцями, а її висвітлення вичерпується кількома журналістськими публікаціями переважно в Інтернет-виданнях та статтями зарубіжних практиків-економістів, у яких розглядається зміст, принципи діяльності й досвід зарубіжних банків у цій сфері. В Україні такі послуги пропонує вузьке коло банків, зокрема ОТП-банк [1].

Отже, послуга арт-банкінгу є однією із численних фінансових інновацій, які сьогодні успішно використовуються у зарубіжній банківській практиці. В Україні цей продукт може знайти широке застосування за умови розвитку арт-ринку, створення відповідних інформаційних ресурсів, а найголовніше – підготовки кваліфікованих працівників, які б мали знання не лише щодо банківської справи, а й у сфері мистецтва, а також були спроможні розробляти раціональні стратегії інвестування.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Скляр І. Д.

1. Офіційний Інтернет-сайт ОТП-банку <http://www.otpbank.com.ua/privateclients/private-banking/art-banking.php>

2. Свічинський М.М. Арт-банкінг як фінансовий інструмент інвестицій на тлі криз та інфляцій // Банківська система в Україні в умовах глобалізації фінансових ринків: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції. 15–16 жовтня 2009 р.– Черкаси: ЧБС УБС НБУ, 2009. – С. 194–197.